

Studijní obor: **Sociální, správní a pečovatelská činnost**

Předmět: **Sociální politika, sociální služby**

1. Vymezení sociální politiky:

- Pojem sociální politika, podstata a cíle, obsah a úloha sociální politiky;
- Subjekty a objekty sociální politiky;
- Metody, nástroje, principy a funkce sociální politiky.

2. Sociální stát:

- Pojem sociální stát, funkce a dělení sociálního státu;
- Vývoj sociálního státu, etapy a faktory ovlivňující vznik sociálního státu;
- Krize sociálního státu.

3. Rodinná politika:

- Vymezení, charakteristika, dělení rodinné politiky;
- Systémy rodinné politiky, aktuální problémy rodinné politiky;
- Rodina, orgány sociálně právní ochrany dětí;
- Vymezení pojmu rodina, funkce rodiny, historický vývoj rodiny, aktuální trendy v oblasti rodinného soužití;
- Možné problémy v rodině, formy sociální pomoci rodině.

4. Zdravotní politika:

- Vymezení a charakteristika zdravotní politiky;
- Dělení, principy, funkce zdravotní politiky;
- Aktuální problémy zdravotní politiky;
- Zdraví, nemoc, faktory ovlivňující zdraví.

5. Vzdělávací politika:

- Vymezení, charakteristika, dělení, principy a cíle vzdělávací politiky;
- Vzdělávací politika v EU, celoživotní vzdělávání;
- Školský systém v ČR, alternativní školství.
- Současné problémy v oblasti vzdělávání.

6. Politika bydlení a problematika bezdomovectví:

- Charakteristika bydlení, funkce státu v bytové politice, nástroje bytové politiky;
- Trh s byty, sociální bydlení;
- Vymezení bezdomovectví, příčiny a formy bezdomovectví;
- Organizace pracující s lidmi bez domova, možnosti pomoci.

7. Důchodová politika:

- Vymezení důchodové politiky, obsah, principy, cíle;
- Možnosti financování důchodového zabezpečení, penzijní připojištění;
- Aktuální problémy v oblasti důchodové politiky, důchodová reforma;
- Důchodový věk, podmínky vzniku důchodu, druhy a typy důchodů.

8. Politika zaměstnanosti:

- Vymezení, charakteristika, cíle, obsah a principy politiky zaměstnanosti;
- Aktivní a pasivní politika zaměstnanosti;
- Specifika trhu práce, aktuální problémy politiky zaměstnanosti;
- Instrukce působící v oblasti politiky zaměstnanosti.

9. Sociální práce s lidmi ohroženými domácím násilím:

- Vymezení pojmu agrese, agresivita, týrání, domácí násilí;
- Problematika domácího násilí, projevy, druhy;
- Mýty o domácím násilí, možnosti pomoci, institut vykazání, intervenční centra;
- Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (syndrom CAN).

10. Sociální práce s osobami se zdravotním postižením:

- Vymezení pojmu osoba se zdravotním postižením, druhy postižení, klasifikace a příčiny postižení;
- Možnosti sociální pomoci osobám se zdravotním postižením a jejich rodinám, příspěvek na péči;
- Instrukce a organizace působící v oblasti zdravotního postižení.

11. Sociální práce se starými lidmi, dlouhodobě nemocnými a umírajícími:

- Postavení starého člověka v rodině a ve společnosti, stárnutí populace;
- Přístupy k péči o staré občany, služby pro seniory, domovy a respitní péče;
- Problematika umírání, důstojná smrt, hospice;
- Problematika euthanasie.

12. Sociální práce s duševně nemocnými:

- Vymezení pojmu duševní nemoc, charakteristika a klasifikace;
- Specifické potřeby duševně nemocných;
- Práce s duševně nemocnými i s jejich rodinou.
- Psychopatologie.

13. Sociální práce s ženami, které poskytují placené sexuální služby:

- Vymezení pojmu prostituce, historie prostituce;
- Druhy a typy prostitutek, dopady prostituce na osobnost, možné následky;
- Prostituce a trestná činnost, společnost a prostituce;
- Metody sociální práce s prostitutkami.

14. Sociální práce s lidmi se závislostí:

- Vymezení pojmu závislost, druhy a typy závislostí;
- Alkoholové závislosti, drogová závislost;
- Možnosti pomoci lidem se závislostí, sociální práce, druhy služeb a zařízení;
- Primární, sekundární a terciální prevence závislostí.

15. Sociální práce v rámci probační a mediační služby:

- Vymezení pojmu probace a mediace;
- Poslání, cíl, principy a obsah služeb;
- Trestní řízení, obecně prospěšné práce, mimosoudní vyrovnání.

16. Penitenciární a postpenitenciární sociální práce

- Vývoj výkonu trestu odnětí svobody v ČR, humanizace vězeňství;
- Problematika výkonu trestu odnětí svobody, problematika výkonu vazby;
- Negativní doprovodné jevy ve VTOS;
- Hlavní oblasti penitenciárního poradenství, reedukace, resocializace.

17. Sociální práce s dětmi v náhradní rodinné péči

- Vymezení pojmu náhradní rodinná péče;
- Adopce, pěstounství, poručnictví a opatrovnictví;
- Ústavní a ochranná výchova, institucionální péče a její dopady na dítě;
- Aktuální problémy současných rodin v oblasti rodinné péče.

18. Terénní formy sociální práce, dobrovolnictví a streetwork:

- Vymezení terénní sociální práce, organizace a řízení, financování;
- Terénní sociální program, pečovatelské služby;
- Streetwork, vymezení pojmu, obsah a náplň práce streetworkera;
- Dobrovolnictví, vymezení pojmu, motivace k dobrovolnictví.

19. Sociální práce s etnickými menšinami:

- Vymezení pojmu etnická menšina, multikulturalismus, přínos pro majoritní společnost, možnosti práce s etnickými menšinami;
- Menšiny na území ČR (Slováci, Poláci, Vietnamci, Romové);
- Problematika uprchlictví, postavení uprchlíka.

20. Pomoc lidem v sociální krizi:

- Vymezení pojmu krize, dělení a typy krizí;
- Chování člověka v krizi, podpůrná síť, sociální opora;
- Krizová intervence a její kroky.

21. Osobnost sociálního pracovníka a etika sociální práce:

- Vymezení osoby sociálního pracovníka, rozdíl mezi sociálním pracovníkem a pracovníkem v sociálních službách;
- Motivace k volbě profese, požadavky na výkon profese, role sociálního pracovníka;
- Pracovní zátěž a syndrom vyhoření;
- Pojmy etika a společenská morálka;
- Etický kodex sociálního pracovníka a dilemata sociální práce, poslání soc. práce.

22. Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách

- Vymezení působnosti zákona o sociálních službách;
- Typy sociálních služeb;
- Zřizovatelé sociálních služeb.

23. Sociální pojištění:

- Sociální pojištění, obsah, cíle, principy, druhy a složky;
- Přehled změn, výše a druhy pojištění, podíl zaměstnanců a zaměstnavatelů.
- Důchodové a nemocenské pojištění.

24. Státní sociální podpora

- Státní sociální podpora, právní úprava;
- Způsob financování;
- Druhy dávek a jejich podmínky pro vyplácení.

25. Státní sociální pomoc

- státní sociální pomoc, právní úprava;
- způsob financování;
- systém dávek, druhy a podmínky vyplácení.

Zpracovala: Mgr. Sabina Sendrei

Schválila: Mgr. Zuzana Angerová, vedoucí předmětové komise

Schválil: Mgr. Michal Baláš, ředitel školy v. r.

V Ostravě 1. 9. 2022